

This question paper contains 5 printed pages]

S—254—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2018

PUBLIC ADMINISTRATION

Paper III

(Principles of Administrative Organization)

(MCQ & Theory)

(Thursday, 5-4-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Wrong answers will carry negative marks for multiple choice questions.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) बहुपर्यायी प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत.

MCQ

1. Multiple choice type questions ($i - x$) :

10

बहुपर्यायी प्रश्न ($i - x$) :

(i) Which principle of organization is compared with 'Pyramid' ?

(a) Span of Control

(b) Hierarchy

(c) Unity of Command

(d) Delegation

संघटनेच्या कोणत्या तत्वाची तुलना 'पिरॅमिड' बरोबर केली जाते?

(a) नियंत्रण कक्षा

(b) अधिकारपदपरंपरा

(c) आदेशाची एकता

(d) अधिकार प्रदत्तीकरण

P.T.O.

(ii) Who of the following is/are the supporter of the principle of Unity of Command ?

- (a) Henri Fayol (b) F.W. Taylor
(c) Both (a) and (b) (d) All of these

खालीलपैकी कोण 'आदेशाची एकता' तत्वाचे समर्थक आहेत ?

- (a) हेन्री फेयॉल (b) एफ.डब्ल्यू. टेलर
(c) (a) व (b) दोन्ही (d) यापैकी नाही

(iii) is the first Public Corporation in India.

- (a) Damodar Valley Corporation
(b) Oil and Natural Gas Corporation
(c) Reserve Bank of India
(d) Indian Food Corporation

भारतातील पहिले सार्वजनिक प्रमंडल.....आहे.

- (a) दामोदर घाटी निगम (b) तेल आणि नैसर्गिक वायू निगम
(c) भारतीय रिजर्व बँक (d) भारतीय अन्न महामंडल

(iv) Delegation is essential in Administrative Organization because.....

- (a) To reduce the Executives Burden
(b) To develop ability in subordinates
(c) To provide job satisfaction
(d) All of the above

प्रशासकीय संघटनेत अधिकार प्रदत्तीकरणाची आवश्यकता असते, कारण.....

- (a) वरिष्ठांच्या कामाचा ताण कमी करण्यासाठी
(b) कनिष्ठातील क्षमतांचा विकास करण्यासाठी
(c) कार्यसमाधान प्रदान करण्यासाठी
(d) वरीलपैकी सर्व

(v) The types of department is/are based on.....

- (a) Nature of function (b) Number of function
(c) Both (a) and (b) (d) None of these

खात्याचे प्रकार..... वर आधारलेले आहेत.

- (a) कार्याचे स्वरूप (b) कार्याची संख्या
(c) (a) व (b) दोन्ही (d) यापैकी नाही

(vi) Which of the following is a Public Corporation ?

- (a) Election Commission
(b) Life Insurance Corporation of India
(c) University Grant Commission
(d) None of the above

खालीलपैकी कोणते एक सार्वजनिक प्रमंडळ आहे ?

- (a) निवडणूक आयोग
(b) भारतीय जीवन विमा निगम
(c) विद्यापीठ अनुदान आयोग
(d) वरीलपैकी नाही

(vii) Which of the following principles of organization make possible to classification of posts ?

- (a) Co-ordination (b) Decentralization
(c) Delegation (d) Hierarchy

संघटनेच्या कोणत्या तत्वामुळे पदांचे विविध श्रेणीत वर्गीकरण करणे शक्य झाले आहे ?

- (a) समन्वय (b) विकेंद्रीकरण
(c) अधिकार प्रदत्तीकरण (d) अधिकारपद परंपरा

P.T.O.

(viii) 'The department is the first and largest subdivision of the administrative structure.' This statement is.....

- (a) True (b) False
(c) Doubtful (d) None of these

'प्रशासकीय संघटनेतील पहिला व सर्वात मोठा विभाग म्हणजे खाते होय.' हे विधान... आहे.

- (a) सत्य (b) असत्य
(c) संदिग्ध (d) यापैकी नाही

(ix) The characteristics of Public Corporation is/are.....

- (a) Financial Autonomy
(b) Autonomy in day to day management
(c) Government ownership
(d) All of the above

..... हे सार्वजनिक प्रमंडळाचे वैशिष्ट्य आहे.

- (a) वित्तीय स्वायत्तता (b) दैनंदिन व्यवस्थापनात स्वायत्तता
(c) शासकीय मालकी (d) यापैकी सर्व

(x) 'The span of control is more in old organizations than in newer organization.' This statement is.....

- (a) True (b) False
(c) Doubtful (d) None of these

'नवीन संघटनेपेक्षा जुन्या संघटनेत नियंत्रणाचे क्षेत्र जास्त व्यापक असते.' हे विधान..... आहे.

- (a) सत्य (b) असत्य
(c) संदिग्ध (d) यापैकी नाही

Theory

2. Explain the types of Delegation.

10

अधिकार प्रदत्तीकरणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the types and functions of Line Agencies.

पंक्ती अधिकरणाचे प्रकार व कार्ये सांगा.

3. Describe the qualities of Chief Executive.

10

प्रमुख प्रशासकाच्या गुणांचे वर्णन करा.

Or

(किंवा)

Elucidate the characteristics of Public Corporation.

सार्वजनिक प्रमंडळाची वैशिष्ट्ये विशद करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

(i) Unity of Command

(ii) Staff Agencies

(iii) Dependant factors of Span of Control

(iv) Administrative Functions of Chief Executive.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा :

(i) आदेशाची एकता

(ii) सल्लागार अधिकरणे

(iii) नियंत्रण कक्षेचे आधारभूत घटक

(iv) मुख्य कार्यपालिकेची प्रशासकीय कार्ये.